

Loppuraportti

Kotiin tuotettavat arjen tukipalvelut (Kotupa)

Hankenumbero 275082

Hakija Etelä-Savon Koulutus Oy

Hankkeen loppuraportti

Yhteenveto hankkeesta

Kotiin tuotettavat arjen tukipalvelut -tiedonvälityshanke toteutettiin Etelä-Savossa 1.3.–31.12.2024. Sen tavoitteena oli lisätä palvelutuottajien ja maaseudun asukkaiden tietoisuutta kotipalveluista, erityisesti sote-lainsäädännön muutosten valossa. Hanke tarjosi ajankohtaista tietoa kotipalveluiden hyödyntämisestä, tuki yrittäjiä ja kannusti palveluiden käyttöön alueella. Tiedonvälitys toteutettiin monikanavaisesti: esitteillä, lehtimainoksilla, somessa sekä lähitapahtumien kautta. Erityisesti kasvokkain tapahtuneet kohtaamiset mahdollistivat henkilökohtaisen neuvonnan ja asiantuntijoiden kanssa keskustelun. Hankkeessa tehtiin myös osaamiskartoituksia palveluntuottajille, joiden avulla tunnistettiin kehittämistarpeita tulevia hankkeita ja koulutuksia varten. Keskeisessä roolissa oli yhteistyö Liikkuva palveluyksikkö maaseudun hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäjänä -hankkeen kanssa, mikä mahdollisti tiedon levittämisen laajalle alueelle ja toi lisäarvoa henkilökohtaisen kohtaamisen kautta. Vaikka hanke kohtasi haasteita, kuten rahoituspäätöksen viivästymisen ja henkilöstömuutokset, hanke toteutui suunnitelman mukaisesti vain pienin poikkeuksin.

Toteutus

Hanke käynnistyi tilanteessa, jossa maaseudun kotipalveluyrittäjien toimintaympäristöön oli tullut runsaasti muutoksia. Monilla yrittäjillä oli tiedonpuutetta esimerkiksi lainsäädännön muutoksissa. Samalla maaseudun asukkaiden tietoisuus kotipalveluista ja niiden hyödyntämismahdollisuuksista oli puutteellinen, joka vaikeutti palveluiden saavutettavuutta. Tämän vuoksi hankkeen päätavoitteena oli lisätä tietoisuutta kotipalveluista maaseudun asukkailla. Hankkeen alkuvaiheessa laadittiin toteutussuunnitelma, jota seurattiin jatkuvasti Excel-ohjelmalla. Suunnitelmassa määriteltiin toimenpiteet, joiden avulla pyrittiin saavuttamaan hankkeen tavoitteet. Tiedonvälitystä tehostettiin myös tuottamalla kattavat materiaalit, kuten esitteet, infokortit, rollupit ja julisteet, joita tilattiin yhteensä 2 700 kappaletta. Näiden materiaalien avulla pyrittiin varmistamaan, että tieto tavoitti laajan yleisön. Tiedonlevityksessä hyödynnettiin myös verkostoyhteistyötä, ja hankkeen näkyvyyttä lisättiin paikallisissa lehdissä ja sosiaalisessa mediassa. Erityisesti sosiaalisen median kanavilla tavoitettiin suuri määrä kohderyhmää. Hankkeen aikana toteutettiin monia toimenpiteitä tiedon jakamiseksi. Yhteensä järjestettiin useita infotilaisuuksia, joista 10 oli suunnattu kotipalveluidentuottajille, 26 maaseudun asukkaille ja lisäksi 9 muuta tiedonjaon tilaisuutta. Palveluntuottajien infotilaisuuksissa tehtiin tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa, mikä mahdollisti tilaisuuksien järjestämisen ja tiedottamisen mahdollisimman laajasti. Tilaisuuksia palveluntuottajille toteutui 7. Palautteen perusteella tilaisuudet koettiin hyödyllisiksi ja ajankohtaisiksi. Yleisarvosanaksi tilaisuudet saivat 2,7 (asteikolla 0–3), ja erityisesti puhujan, hankeasiantuntija Heli Peltolan asiantuntemusta arvostettiin korkealle, arvosanalla 3,0. Sisällön ajankohtaisuus sai arvosanan 2,9, ja esitysmateriaali sekä tapahtuman tekninen toteutus arvioitiin tasolle 2,7–2,8. Osallistujien kommentteista nousi esiin kiitokset tiivistä ja kattavasta sisällöstä sekä tärkeästä uudesta tiedosta. Moni piti tapahtumaa asiakeskeisenä. Toisaalta joitain kehitysehdotuksia esitettiin, kuten tilaisuuksien järjestäminen myös päiväsaikaan tai etäyhteydellä. Infotilaisuudet onnistuivat välittämään olennaista tietoa osallistujille ja täyttämään odotukset. Liikkuva palveluyksikkö maaseudun hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäjänä -hankkeen kanssa toteutettu yhteistyö mahdollisti alueen asukkaiden tavoittamisen tehokkaasti, ja tilaisuuksiin osallistui yhteensä 326 henkilöä. Lisäksi osallistuttiin Ikämessuille kolmella paikkakunnalla, joissa tavoitettiin yhteensä noin 400 henkilöä.

Maaseutuverkoston sivut olivat merkittävässä roolissa tiedonvälityshankkeessa. Hankkeen aikana kirjoitettiin kolme blogia, jotka käsittelivät tärkeitä teemoja projektin näkökulmasta. Ensimmäinen blogi, Ammatillinen osaaminen takaa laadukkaan palvelun, korosti asiantuntemuksen merkitystä palvelujen laadussa ja sen vaikutusta asiakastyytyvyyteen. Toinen blogi, Yrittäjien ääni muutoksessa, nosti esiin yrittäjien roolin muutosten ja innovaatioiden keskiössä, sekä tarpeen tukea heitä muutosprosesseissa. Kolmas blogi, Maaseudun asukkaat, tarkasteli maaseudun erityistarpeita ja kuinka digitaalisten palvelujen kehittäminen voi parantaa maaseudun asukkaiden elinolosuhteita ja tasavertaisuutta. Näiden lisäksi julkaistiin podcast-jakso palvelusetelistä, joka tarjosi käytännön vinkkejä yrittäjille ja asiakkaille palvelusetelien käytöstä.

Hankkeen aikana tiedon jakaminen ei rajoittunut pelkästään yrittäjiin ja asukkaisiin, vaan myös asiantuntijoille annettiin mahdollisuus syventää osaamistaan. Asiantuntijoiden kanssa käyty keskustelut ja yhteistyö kuntien asiantuntijoiden kanssa olivat tärkeässä roolissa tiedon jakamisessa ja hankkeen toimien toteutuksessa. Hankkeessa hyödynnettiin myös Etelä-Savon ammattiopiston tilaisuuksia tiedon jakamiseen, tietoa jaettiin Esedun henkilöstön kehittämisspäivässä ja valtakunnallisessa VAKS-seminaarissa, tilaisuudet tavoittivat yhteensä yli 500 henkilöä. Näissä tilaisuuksissa jaettiin tietoa kotipalveluista ja yrittäjien tarpeista laajalle yleisölle.

Erityisesti hankkeen vahvuutena oli asiantunteva ja toimiva hanketiimi, jonka yhteistyö ja osaaminen mahdollistivat hankkeen sujuvan toteutuksen ja tavoitteiden saavuttamisen. Sidosryhmien, eli Eloisan ja alueen kuntien, Liikkuva palveluyksikkö-hankkeen kanssa maaseudulla tehty yhteistyö oli merkittävässä roolissa hankkeen onnistumisen kannalta. Ohjausryhmän kokouksissa syntyi keskustelua ja ohjausryhmä antoi työstä hyvää palautetta.

Tulokset

Hankkeen myötä kotipalveluyrittäjien tietoisuus sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön muutoksista, palvelusetelien käytöstä ja tulevista muutoksista parani. Palveluntuottajat saivat arvokasta tietoa muun muassa tulevista Kanta-järjestelmän vaatimuksista. Osaamistarvekyselyn tuloksista nousi esiin selkeä tarve lisää koulutusta erityisesti valvontalakiin ja asiakastietojen käsittelyyn.

Maaseudun asukkaiden tietoisuus kotipalveluista parani huomattavasti infotilaisuuksien myötä. Tiedonvälityksen avulla palveluiden hyödyntäminen helpottuu ja kynnys avun hankkimiseen on matalampi.

Hankkeen vaikutukset ovat näkyvissä erityisesti palveluntuottajien lisääntyneessä tietoisuudessa. Lisäksi on mahdollista, että palveluiden käyttöaste nousee maaseudulla. Hankkeen aikana saatu palaute ja osaamistarvekyselyn tulokset tarjoavat tärkeää tietoa tulevan koulutushankkeen suunnitteluun ja mahdollistavat syvällisemmän osaamisen kehittämisen alueella. Jatkoksa hankkeessa esiin nousseet koulutustarpeet, kuten Kanta-järjestelmän käyttö, talousosaaminen, tietosuoja ja kirjaamisosaaminen, ovat koulutushankkeen keskeistä sisältöä.

Vaikutukset ja jatkosuunnitelma

Hankkeen vaikutukset ovat olleet merkittäviä kotipalveluyrittäjien sekä maaseudun asukkaiden tietoisuuden lisäämisessä kotipalveluiden muutoksista. Asukkaille hankkeen myötä tarjottu tieto kotipalveluista on parantanut heidän kykyään käyttää ja valita tarvitsemiaan palveluja. Hankkeen tuloksista saatu palaute ja osaamistarvekyselyn tulokset tarjoavat arvokasta pohjaa jatkotoimenpiteille.

Kotipalveluyrittäjien osaamiskartoitus (28 vastausta) toi esille merkittäviä koulutustarpeita. Suurin tarve liittyi sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalakiin, omavalvontasuunnitelmiin ja asiakas- ja potilastietojen käsittelyyn. Yrittäjät kaipaavat erityisesti tietoa Kanta-järjestelmän vaatimuksista sekä digitaalista tukea, kuten asiakaskirjausohjelmistojen käyttöä ja digitaalista markkinointia. Talousosaaminen, kuten budjetointi, sekä tietosuoja- ja kirjaamisosaaminen nousivat myös teemoina esiin. Lisäksi yrittäjät toivovat apua lakimuutosten seurantaan, asiakaspalvelutaitojen kehittämiseen ja henkilöstöjohtamiseen.

Näiden tarpeiden pohjalta haetaan hankkeessa aloitetun työn jatkoksi koulutushanketta. Kotupa-hankkeessa tehtyä hyödynnetään koulutussuunnitelmaa vastaamaan kotipalvelualan tarpeisiin ja vahvistaa toimijoiden osaamista monipuolisesti. Tavoitteena on parantaa yrittäjien ja työntekijöiden valmiuksia tuottaa asiakaslähtöisiä ja korkealaatuisia palveluita. Koulutuksissa keskitytään sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön hallintaan, kuten valvontalakiin, omavalvontasuunnitelmien laatimiseen sekä asiakastietojen käsittelyyn ja Kantaan siirtymiseen. Näiden avulla varmistetaan, että osallistujat toimivat lain edellyttämällä tavalla ja ylläpitävät palveluiden laatua.

Koulutushankkeen tarkoituksena on tukea kestävästä yrittäjyydestä kehittämällä johtamis- ja ennakoitaitoja, jotka vahvistavat muutosvalmiutta ja yrittäjien hyvinvointia. Lisäksi digitalisaatioon liittyvät koulutukset tarjoavat konkreettisia työkaluja digitaaliseen kirjaamiseen ja uusien teknologioiden hyödyntämiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään maaseudun palveluiden turvaamiseen, jotta palveluntarjoajat voivat vastata asiakkaiden tarpeisiin myös harvaan asutuilla alueilla. Kohderyhmänä ovat erityisesti kotipalveluyrittäjät, palveluntuottajat ja heidän työntekijänsä. Koulutuksista hyötyvät myös alalle aikovat uudet yrittäjät, Esedun opiskelijat sekä työttömät. Välillisesti koulutusten vaikutukset ulottuvat maaseudun asukkaisiin ja kotipalveluja käyttäviin asiakkaisiin, jotka saavat laadukkaampia ja asiakaslähtöisempiä palveluita.

Ohjausryhmän loppuarviointi hankkeesta

Hanke toteutettiin suunnitelman mukaisesti erittäin lyhyessä ajassa, mikä osoittaa vahvaa projektinhallinnan osaamista ja tehokasta verkostoyhteistyötä. Hankkeen toteutuksessa näkyi vahva asiantuntijuus, joka näkyi erityisesti toimenpiteiden laadukkaassa ja tavoitteellisessa toteutuksessa.

Hankkeen tulokset herättävät kuitenkin tarpeen jatkotoimenpiteille. Erityisesti kotipalveluyrittäjien ja maaseudun asukkaiden tietoisuutta kotipalveluiden muutoksista tulee edelleen lisätä. Valtion taholta sote-palveluihin ja yrittäjiin kohdistuvat vaatimukset vaativat merkittäviä tukitoimia ja osaamisen kehittämistä. Ilman tätä tukea etenkin yksinyrittäjät voivat kohdata haasteita, joilla on vaikutusta paitsi heidän elinvoimaansa myös koko alueen asiakaspalveluiden turvaamiseen.

Hankkeen vaikuttavuus on nähtävissä selkeästi keskusteluiden ja tulosten perusteella. Tällaiset koulutushankkeet ovat välttämättömiä kestävästä yrittäjyydestä edistämiseksi, erityisesti harvaan asutuilla alueilla, jotka kaipaavat kipeästi uusia yrittäjiä. Hyvinvointialueiden tuottamat sote-palvelut eivät yksin tulevaisuudessa riitä, ja alueen elinvoimaisuuden turvaamiseksi tarvitaan rohkaisua alan yrittäjyyteen tai muuhun työskentelyyn. Väestön väheneminen ja ikääntyminen tuovat uusia haasteita, joihin voidaan vastata vain vahvalla ja pitkäjänteisellä verkostoyhteistyöllä.

Jatkosuunnitelmissa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, miten voidaan tukea harvaan asuttujen alueiden yrittäjiä sekä houkuttaa uusia toimijoita alalle. Verkostoyhteistyön vahvistaminen ja alan houkuttelevuuden lisääminen ovat keskeisiä keinoja, joilla voidaan varmistaa tulevaisuuden palvelutarpeiden täyttyminen.

Tämä hanke osoitti konkreettisesti, että oikeilla toimilla ja yhteistyöllä voidaan saavuttaa merkittäviä tuloksia, mutta työ vaatii jatkuvaa kehittämistä ja tukea.

Julkaistavat linkit

Loppuraportin liitteet

Julkaistavat liitteet

Rahoittajalle tarkoitetut liitteet

Linkejä loppuraporttiin.pdf